BIBLIOTECA COMUNALE DI ENNA

BIBLIOTECA COMUNALE DI ENNA

BIBLIOTECA COMUNALE DI ENNA

De speciebus autez quibus vobis in cibis vti confert. sunt omnes calide ⁊ sicce: vt sal: cinamomum: gariofil'. galanga: çinçiber: macis: cardamomum: feniculus: anisum: petroselinuz: crocus: lignum aloes: piper trium generum. s. album longuz ⁊ nigrum. ciminuz: carui: leuisticū: oziganuz: serpillum: mentha: ⁊ etiā vsualia aromatica fortia in hyeme: dulcia ve-

¶ Ego aūt ꝓ casu vestro has ordino ꝓ (ro in estate. hyeme species. ℞. cinamomi: piperis albi ⁊ nigri. añ. ʒ. i. çinçiberis electi: granoruz paradisi: croci: gariofilorū. añ. ʒ. ß. folioꝝ oziganⁱ: calamenti. ana. ℈. y. fiat pulvis cibis

¶ ꝓ estate vero he cōueniunt. ℞. pipe- (aspergēdus. ris albi. ʒ. i. ß. cinamomi. ʒ. ß. coriādri per quatuor dies in aceto infusi. deide exiccati. ʒ. iij. fiat pulvis subtilissim⁹.

De ꝓfectionib⁹ autē q̄ in estate laudabiles et cibales magis sunt iste. ·Pinachea sauonea marçapan. ·Pistachea. amigdale condite que sunt calide nō valde. Frigide vo solū magni estus tempore capiende sunt. citrum conditum: çuccarum: poma arancia: tota confecta citonia ⁊ manus christi. cum perlis ⁊ reliquis melius est coriandrum confectū. Medicinales autem magis ⁊ estate conuenientes sunt he. Confectio diarodon valens epati ⁊ stomaco supercalefacti ⁊ confectio tria sandalozum.

¶ Confectiones autem cibales magis in hyeme cōueniētes sunt baucie condite: iringi conditi: tragea maior: ⁊ cyprensis. ¶ Medicinales aūt ꝓ hyeme magis sunt çinçiber conditum: qō viride dicitur. cinamomuz: ⁊ anisum confecta: ⁊ sunt cordiales ⁊ stomacales: diacinamomuz. ⁊ electuariū de gēmis: letificans Almāsoris: aromaticuz rosatū: descriptiōe Habrielis. Laudo quoq; maxime mirabolanos: kebulos cōditos: ⁊ accipiatur ex eis vnus p gnq; horas ante cibū sine potu: ⁊ mirabiliter confert stomaco epati ⁊ capiti: exiccat enim flegma digestiuaz confortat cerebrum vigorat ⁊ memoriam acuit.

¶ Confectio ad hec omnia per me pluries experta nobilis valde. ℞. galange: cassie lignee: calami aromatici: croci: ciperi: spice nardi: gariofilozuz: cinamomi: costi: cardamomi: carpobalsami: piperis al. ni. ⁊ lon. assari: çiçiberis: se. mirti. ana. ʒ. i. masticis. ʒ. v. fiat cōfectio solida: ⁊ ponatur. ʒ. i. specierū istarum ꝓ lib. i. çuccari dissoluti: cuz aq̄ menthe: ⁊ fiat in rotulis triuz. ʒ. ⁊ accipiatur ex eis vna p horas quattuor ante cibum sine potu.

¶ Confectio alia ad ea que dicta sunt similiter cōferens. ⁊ ꝓ estate magis ⁊ accipiēda vt alia. ℞. çuccari al. māne. añ. ʒ. i. succi liquiritie: dragag. se. portulace: sandaloꝝ citrinorū: gūmi ara. ana. ʒ. ß. amidi. ʒ. y. spody: rosarū. añ. ʒ. iij. se. cucumeris: angurie: cucurbite. ana. ʒ. y. masticis: ligni aloes. ana. ʒ. ß. croci: cardamomi. ana. ℈. i. fiat confectio solida cū lib. i. ß. çuccari albi dissoluti cuz aq̄ rosata.

De regimine autez potus canon primus. ·Potus cuiuscunq; vini ⁊ maxime fumosi euitetur ieiuno stomacho immo prius cibi notabilis quantitas premittatur.

¶ Secūdus si in prādio vel cena exercity causa aut sitis plus de vino sumaⁱ q̄ ꝓsueuerit cibus notabilr minuaⁱ.

¶ Tertius potus vini fumosi post comestionē fructuum humidorum inconueniens est saltem si multa fructuuz quantitas preassumpta fuerit: tunc enī vinuz coꝝ aquositatē ī venis penetrare faⁱ ⁊ sanguinē putrefactoi ꝑpat.

¶ Quartus canon. dum ex fructibus modicum comeditur: vinum optimū post eos bibere magis conuenit: corrigit enim ⁊ rectificat eorum malitiam.

¶ Quintus bibentibus vinū limphatū conuenientius est anteq̄ bibatur p duas horas limphare q̄ in mensa.

¶ Sextus. q̄ si in vini potu malitia artificy vel quātitate caput lederetur comedantur post ipsum sex vel octo grana mirti. Et si ꝑpter hoc caput non allcuiaretur ꝓuocet vomitus: cum his que in quinto caplo videbuntur.

¶ Septimus si post cibum valida sitis infestet vinum dimittere melius est. Bibatur autem çuccari rosati. ʒ. i. cuz cyatho vno aque cocte. in hyeme autem sit çuccarum album cum predicta aqua.

Vinum autem vobis pre ceteris eligendum sit album vel colore rubicundum in substantia subtile clarum aromaticuz stipticitate magis q̄ dulcedine participans. dulcia eniz qz epatis opilatiua ventosa ⁊ vaporosa sunt: ⁊ qz impinguant non laudatur vobis. Fumosa vero ⁊ estuosa vina dimittenda sunt. Gratia tamē exiccationis humiditatum ⁊ consumptionis ventositatū laudo parum vini vinosi ante cibum sumpti: vt sclauonici: greci vel maluatici. licz in vobis semper suspectam habeam maluasiam. ꝓpter gipsum cum quo artificiatur quod est stomaco ⁊ capiti valde nociuum ⁊c.

¶ Aqua vero qua vtimini cū vino ⁊ reliquis sit. liberi fontis celo ⁊ aeri detecta non stans: immo fluens odore vel fetore horribilib⁹ denudata. in qua etiaz athoma corpuscula non natent. ⁊ si non talis habeatur: tunc eius decoctio malitiaz corrigit ⁊ castigat. ꝓpter quod ad cautelam itineranti cuiq; melius est aquaz qua vescitur precoctaz fuisse: ⁊ post eius residentiaz denso pāno collatam. Aqua vero qua fercula condiunt a suo fonte vel puteo per duas horas ꝑus hauriri debet in vase ligneo quiescere permittatur. ·Post hoc leuiter accipiatur: ne supfluitas que iam fundum petierit sue iteruz substantie euertendo cōmisceatur. ⁊ capituli terty finis.

¶ De regimie sanitat' p electionē mot⁹ ⁊ get'. CA. IIII.

'Ro regimine vero per motum ⁊ quietem dicendum. ꝑmo quietem vel ociuz maxime vobis inimica fore. cōuenit tamē post cibi assumptionē quiescere per horas tres magis q̄ exercitari saltez exercitio forti. Exercitium autem maxime vobis collaudandū est. Excutit enim omniuz fere digestionū superfluitates calorem nālem roborat. virtutes omnes reficit ⁊ corpus agile ⁊ robustum reddit. vnde scōo de regimine sanitatis. scōo capitulo. Exercitium est motus vehemens in tantū vt alteret in maius vel minus velocius vel spissius. Adipiscuntur eniz ex exercitio ea que dicta nunc: ⁊ quia solidantur membra. ꝓpter qō laboribus impossibilia sine nocumento redduntur: augmentatur calor naturalis meliorat. mutatio que digestionuz omniuz perfectionē presupponit: aperiuntur corpozis pozi: depurantur q; fumosis euaporationibus spiritus qui omniuz sunt instrumenta virtutum.

¶ Species autem exteriorum exercitiorum ⁊ si multe sint: laudabiliores tamen vobis existunt: vt exercitium equestre ac peditando aliq̄tulum per solez festine procedere: aut aliquo veloci cursu currere ludere: aut lapidē vel ferreū: aut ligneuz iaculuz agitare: aut ludo pile: quez hodie tolli ⁊ manda vocant: inter alios ⁊ vobis idoneos solatiose ludere. Est eniz hec exercity species: in qua partes oēs sufficienter ⁊ equali fere motu ⁊ non superfluo fatigant. Caput enī inferiora ⁊ intermedie partes omnes si diligēter attenditis fatigantur. de hac exercity specie considerans vtilitatez Halienus librum edidit quendaz de exercitio parue spere. i. pile intitulatum.

¶ Gratia etiam exercity capitis eius fricationes ⁊ pectinationez laudo. ¶ ·Pedum autez ⁊ aliarum partium fricationes ⁊ ablutiones que loca exercity tenent collaudantur. Circa tamē talia iuuenilis etas vigili studio ⁊ occupationibus arduis alys nō distracta morbis: qz hec lassiuia potius ostendunt non multum instare debet.

¶ Mane quoq; altis verbis moderato tamē sermone loqui: vt lectionē vel psalmos eleuata voce cantare bonus est exercitium. ¶ Vas autez omniu exercitioꝝ species fieri conuenit ꝑma ias ⁊ secunda digestione completis. ⁊ est tanto exercitanduz tempore q; totus corpus notabiliter caleat etiaz vsq; ad alicuius lassitudinis sensationez qua percepta ilico ab exercitio desistenduz. Et si in exercity tempore sudare vos cōtigisset pannis iam humefactis abiectis membrisq; sufficienter exiccatis alios idue re pannos procuretis omnino.

¶ De regimine sanitatis per electionem inanitionis ⁊ repletionis. CAP. V.

QUarta res non naturalis in ordine supra premissa fuit inanitio ⁊ repletio.

¶ De qua ꝑmus canō. repletio omnis vitāda: ⁊ maxime ciboꝝ humidoꝝ ⁊ vaporosorū valde actu ⁊ potētia. de quibus. tertio capſo. vsus est.

¶ Secūdus ex cibo nō tantus ad repletionē perueniatur vt penitus satur fiat: imo comedendū est reliquys appetitus adhuc in stomaco manentibus: vt ēt supra.

¶ Tertius cibus amplior esse debet in prandio q; in cena cum aliorum paritate.

¶ Quartus canō. in sanitate vestra meli⁹ est ad latus inanitionis aliq̄lis. i. abstinentie q; repletiōis declinare.

¶ Obseruetur igit in cibis ordo talis: q; postq; mane surrexeritis itendatis mundificatione ventris ⁊ vrine. Deide ad nariuz demucationē ⁊ excreationē sputi. ¶ Post hec si hora cibi assumptionis consueta perceperitis in stomaco vel in capite grauitatez a prandio abstinenduz est. Si autez non: premisso vt supra mille fere passuuz per salaz exercitio prandendum est.

¶ Si autē post cibi assumptionē grauitas ⁊ nausea percipiatur in stomaco: aut ꝓpter cibi multaz assumptionē: vl propter cibi qualitatez malaz ilico prouocandus est vomitus. ille enim sublimis est medicina. vnde Auicēna q̄rta ꝑmi. capitulo 13⁰. Et vomitus quidez euacuat flegma ⁊ coleraz ⁊ mundificat stomacū: ⁊ remouet grauitatē que accidit capiti: clarificat visuz: ⁊ aufert fastidiū: ⁊ confert lassitudini: ⁊ est medicamentuz malitie colozis: ⁊ securat ab euentu egritudinū cronica; gnīmo curat eas cū acci

¶ Adhuc iterū nulla in stomaco ꝓcepta grauitate quandoq; conueniens ſit vomituz facere: ipso enim precipit Ypocras vtendū esse singulo mense duobus continuis diebus: vt in secūda die educatur qō per vomitū in ꝑma die agitatū ⁊ non eductū fuit. Laudo aūt nisi aliud repugnet: q; singulo saltē vere vomitū ꝓcuretis.

¶ Si ergo vomere temptaretis: aut ad illud necessitas īduceret premittendi pus sunt hȝ canones.

¶ Primus q; si vomitus sine medicinarū administratione fieri potest: melius est q̄ ipm cuz medicinis iuitare.

¶ Secundus q; si cuz medicinis fiat a leuiozibus inchoandum de quibus statim.

¶ Terti⁹ q; tēpus vomitui ꝓueniēti⁹ est estas. deide ver.

¶ Quartus si expediat alys vomere temporibus anni eligatur hora dicī calidior.

¶ Quintus q; nunq̄ fiat vomitus stāte ventris ꝓstipatione: ſz ꝑmo venter leniatur: vt infra dicetur.

¶ Sextus si libet vomituz ꝓcurare capiantur in prādio cibi ⁊ multi ⁊ diuersi in substantia vt grossi ⁊ subtiles: in odore: q; ⁊ fetidi ⁊ leuis aromaticitatis: ī sapore: q; dulces acres acetosi salsi insipidi: vnctuosi similiter ⁊ oleaginei ⁊ calidi ⁊ frigidi simul vt carnes ⁊ pisces: ex tanta enim ciborū diuersitate stomac⁹ fastiditus vomitui paratior fit.

¶ Septimus canon. tempore ꝓuocandi vomitum: cibus non bene masticari debet.

¶ Octauus tempore vomēdi moueatur ⁊ exercitetur corpus motu magnifico satis: motus enim magis facit vomere. quarta ꝑmi. capitulo. iii⁰

¶ Nonus canon. hora vomēdi ligentur oculi ne recipiāt fumos ⁊ humores.

¶ Decimus canō. post vomitū lauetur facies tota aq̄ ro.

¶ Undecimus canō. post vomituz est leuiter comedēdū: q; stomacus ex illo motu ⁊ cūone debilior factus est.

¶ Duodecimus electiones cibi post vomituz sunt leuis digestionis ⁊ assati meliores q; elixi. ¶ Adhuc si post vomituz sentiatur in stomaco mozdicatio superponatur lana oleo camomillino calido infusa.

¶ Amplius si post vomituz superueniret singultus: bibatur sepe aqua calida. Et si non confert prouocetur sternutatio cuz insufflatione pulueris piperis in naribus ⁊ fortius hoc non valente est administratio pulueris ellebori albi naribus insufflati vel cuz penna impositi.

¶ Modi autez vel instrumenta vomendi sunt: vt post predictoruz ciboruz assumptionē per horaz digitus imponatur ori vsq; ad lingue radicē ⁊ ibi titillatio cuz ipso fiat: et ꝓuocabitur. Qz si non: intromittatur penna anseris lōga bene inferius aut ipsa tingatur oleo cōmuni simplici: aut oleo ⁊ accto cōmixtis: aut sumatur cyathus vnus aque ⁊ quarta pars aceti fortis: ⁊ mixti totuz tepidum bibatur. Exoluūt enī tepida omnia robur ventris. i. stomaci. ii⁰ terapentice. hȝ vomendi modi leues sunt ⁊ securi.

¶ Si autez per hos vomitus non ꝓuocaretur fiat cū hac mihi experta medicina sepe. ℞. succi radicuz liliozum alboꝝ. ʒ. i. pulueris salis gēme: pondus granoruz sex ordei. bibatur totuz tepiduz cuz aqua.

¶ Aliud. ℞. succi corticis radicū sambuci. ʒ. i. misceat cū cyatho medio aque: ⁊ totuz tepiduz bibatur. Hec vomitiua ꝑmis aliqualiter sunt fortiora: licet etiaz secure fieri possunt. ¶ Plurima autē mihi experta fortiora dimitto.

Ad intentionem

iterū minozandi plenitudinez vtendū his clisteribus.

Clistere pro estate. ℞. malue: mercurialis: foliozuz violaruz. ana. M. i. folioꝝ blete. M. ß. coquantur in fiala vna aque vsq; ad consumptionē medietatis. Deide colentur ⁊ exprimātur: ⁊ ex hac colatura accipiantur tres cyathi: in qbus misceatur olei cōmunis cyathus vnus medius. in vere ⁊ tantundē violacei in estate salis coclear vnum cassie fistule: ẓuccari rubei. ana. ʒ. i. ⁊ fiat clistere in mane. Et si grauitatez capitis sentiret adiungatur predictis yerepigre. ʒ. i. Si autez in intestinis ventositatuz copia sentiret cui⁹ signū rugitus ⁊ gurgulatio in eisdez: tūc ꝑdicte decoctōi addant anisi: cimini: fenic. añ. ʒ. i. ⁊ fiat vt supra.

¶ Clistere ꝓ hyeme. ℞. foliozuz blete. M. ỿ. furfuris: mallue. ana. M. i. coquantur vt supra: ⁊ colature addat hec mixtio. ℞. yerepigre benedicte: cassie fistule: ẓuccari rub. ana. ʒ. ß. olei de camōilla: ⁊ de aneto. añ. ʒ. i. ß. salis coclear vnuz. fiat in sero si frigus intensuz fuerit. ¶ Et adhuc si ventositates appareant melius est loco olei cōmunis ponere tantundē olei de rutha: ⁊ loco salis ponere salis gemme. ʒ. i. ⁊ fiat: vt dictū est. ¶ Laudo etiaz ꝓ euacuatione leuissima vt vtamini saltem a mense nouēbris inclusiue vsq; ad mensez iuny exclusiue capere pillulaz alefanginaz descriptione Mesue ante cenaz per horaz vnaz ⁊ in hebdomada semel: verū si capitis instaret grauitas: laudo magis eius assumptionez per horas duas post cenaz: aut sumat pillula. i. assaiareth descriptione Auicen. ꝑma terty. hora iaz nunc dicta. mundificant enim pillule tales stomacū: caput et instrumēta sensuuz. Neq; aliqd anxietatis ī cludunt. ¶ De inanitiōe quoq; supra dixi: q; stāte sanitate ad latus inanitionis mediocriter declinare conuenientius est vobis q̄ replōne: in euacuando tamē: sic ⁊ in replendo euitentur excessus in extremis. superfluitas

enī ⁊ defectus ad easdē ducūt causas. ⁊ tegni Galie.

¶ De regimine sani. p somnū ⁊ vigilias. CAP. VI.

¶ Moderantes vigiliā ⁊ somnū ꝑmittamus cañ.

¶ Primus q̄ sicut mediocris somnus. s. non plixus ⁊ nō ꝓfundus vtutes fortes efficit: ita econtra contrarius: q̄ cerebrū humectat ⁊ totū corpus ⁊ reumatismos facit.

¶ Secundus q̄ dormitio diurna vitanda est: nisi repugnet vigilie ꝓlixitas in nocte preterita. In die enī dormire malū ad malas ꝓparans egritudines: generat enim morbos humectantes ⁊ reumatismos: corrūpit colorez: grauat splenē: laxat neruos: ⁊ efficit pigritiā. tertia primi. capło nono. Melior autē somnus est nocturnus: ipse enī virtutes fortificat: nisi superfluat.

¶ Tertius canon. non est dormiendū post cibū: nisi post saltem per duas horas.

¶ Quartus. cauendū est dormire membro aliquo remanente discooperto.

¶ Quintus canon. non est dormiendū resupine: ꝓparat enī corpus ad difficiles egritudines maxime neruoz: q̄ superfluitates ad posteriora declinare facit.

¶ Sextus. naturalis somnus in estate non transeat octo horas inter nocturnuz ⁊ diurnū: et non excedat diurnus horā: in hyeme sufficit dormire horis nouez.

¶ Sit igitur ordo talis: vigilate ad min⁹ per duas horas post cibū. deinde vos lecto exponatis prius super latere dextro vbi per ꝑmū somnū est dormiendū. postea super sinistro post quod iterū ⁊ super dextro reuoluēdo reuertendū. ¶ In omni quoq; dormitione caput sufficienter eleuatuz seruetur. ¶ Dormire autē super vētre digestionem vigorat: sed oculis nocet. ¶ Amplius nō est dormiēduz stomaco vacuo. ¶ In vigilys autē reliquuz temporis expēdatur: ⁊ ab excessu in eis fugiendū: supflue nāq; vigilare valde debilitat: ⁊ spiritus resoluit.

¶ Post aūt excitationē a somno intendendū est expulsioni superfluitatū: vt capitulo precedēti visuz: post que oīa fit occupatio sermonibus rerū animā delectantiū ⁊ conuersatiōe prudentiū: aut locutiōe vel narratiōe hystoriarū ⁊ nouoz delectabiliū: ⁊ eoz q̄ ipūs dilatāt leui ⁊ moderato motu. vū ad subtiliora speculari procedenduz.

¶ De regimīe sani. p electionē accñtiū aīe. CA. VII.

¶ Vltimū autē ꝓpositoz expediens: iaz nūc ad anime mensurandū accidentia transeunduz. Dicendū ergo talia fore: vt leticiā tristiciā irā sollicitudinē angustiā melancoliā: ⁊ similia. ⁊ q̄ in omnibus his passiōibus motus fiunt in spiritibus inordinati: aut subito de cētro corporis ad circumferentiaz: aut econtra: quibus violenter ⁊ importune motis accidit ⁊ in virtutibus magna mutatio cū spiritus ipsarū sint instrumēta: talia omnia euitari debent.

¶ Primus igitur canon. accidētia omnia in quibus subitus ⁊ fortis fit motus de centro ad extra summopere fugiantur. maz in breui tempore vt frequenter extinctioni spirituū ꝓparant regalia membra. Nec autē sunt letitia maxima que gaudiuz ꝓtinensuz a medicis nūcupatur vehemens risus ira ⁊ angustia fortissime. Siliter econtra ea in quibus fit motus maximus de circunferētia ad centruz euitari debent. Excessus tamē istorū equalitate minus malum est q̄z in alijs: ꝓponantur igitur omnia ista: vt Galieno placuit. Exterminat ⁊ mutat hec oīa corpus ab ea que sm naturaz consistentia. tertio tegni.

¶ Denuo vero: q̄ apō hec accidētia coitus annecti solet. ideo eius excessuz inquaz tanq̄ venenū pestiferū fugiendū: ita etiā q̄ natura ad ipsuz studiose nullatenus inuitetur: īmo econtra. Extenuat enī ⁊ exanimat corpus superfluus eius vsus. Incitante igitur vos natura ad coituz et non aliter fiat in septimana bis vel semel: licet minus in estate. Et sit in mane ꝑma iaz ⁊ scōa digestiōe completis. s. stomaci ⁊ epatis: ⁊ fiat suauiter non cū ipetu: ⁊ post ipz modicū dormiendū. Neq; eadē die exercitanduz valde. Nec mirandū ex his que de coitu dixi. Eius enim excessus vltimos medullis īmitit aculeos: vt accedente senio incurabiles ⁊ effeminantes passiones: q̄bus moz ꝓcliuenda foret: adducat: est igitur ab eius sicut ⁊ alterius cuiuscunq; supradictoz excessu fugiendum. Et expulsis his freno sobrietatis ⁊ reliquis aīe accidentibus ītellectis libra recte pensatis felicem iocundaz ⁊ sospitem vitā agetis: quā vobis annuat cunctipotens ille deus qui cuncta regit alieno minime motu vel regimīe vectus Amen.

Consiliuz. II. de regimine transfretantiū ⁊ cura accidentiū eis ꝓtingētiū q̄ sunt.

¶ Nausea ꝓturbatio stōi ⁊ īmoderatus vomitus.
¶ Fluxus ventris ⁊ ꝓprie diaricus.
¶ Dolor capitis.
¶ Ualida sitis.
¶ Uigilia immoderata.
¶ Debilitas virtutis.
¶ Debilitas appetitus ⁊ abhominatio cibi.
¶ Extenuatio immoderata.

¶ Dreuerendissimū in xp̄o pr̄ez ⁊ dñm dñm Abbatem camarascensem de ꝓuincia anglie: consiliū ꝓ transfretando in terraz sanctam hierosolymitanaz ad sepulchrū saluatoris nr̄i dñi Jh̄u xp̄i.

¶ Uir deuotissime atq; benignissime pr̄ accidētia q̄ transfretātib⁹ accidere p̄nt pl̄ima sūt nūero.

¶ Primum quidem est fortis nausea conturbatio stomaci ⁊ immoderatus vomitus.

¶ Secundum est fluxus ventris vtplurimum diaricus.

¶ Tertium est dolor capitis ex agitat one materierū aduenies vt in pluribus.

¶ Quartum est valida sitis.

¶ Quintum est vigilia immoderata.

¶ 6m̄ ē debilitas vtutū oiuz ꝑdcā accña nec̄io cōcomitās.

¶ Septimum est abhominatio ciborum omnium aut appetitus ablatio vel corruptio.

¶ Octauū ⁊ vltm̄ ē macrefactio vl̄ īmoderata extenuatio.

Et primum gdez accñs siue ꝓtingat ꝓpter agitationē in humoribus ꝓueniētē ab inundationibus ⁊ fluctibus aquarū: siue proueniat ab accidente animi qō est timor magnus oio difficile est: ⁊ magni nocumēti indigens cita ⁊ cōuenienti ꝓcuratione.

¶ Prouideat itaq; ꝑ huic accidēti anteq̄z eueniat accipiēdo post cibū coziādri cōditi cū bono çuccaro coclear: aut ⁊ melius: accipiant̄ post cibū frusta duo vel tria diacitonitē sine spēbus. Ego vo multis gallicis qui visitauerunt terrā scām solu facere cōfici confectionē hanc. ℞. cōserue citonioz abscz spēbus lib. ß. masticis. z. i. granoz mirtameos: coziādri ꝓparati puluerizato z. añ. ℈. y. ico: ꝓpozētur fiat cū miua citonioz: ⁊ fiat confectio solida: ⁊ est multum efficax. Cuius vsus preseruat ab euentu accidentiū predictorum: immo curat cuz iam euenerint.

¶ Cū vo accñtia ꝓdicta īualuerint ad subueniēdū cito primo ligent̄ brachia ⁊ genua sup iūcturas ꝑ q̄ttuor digitos ligaturis dolorem aliqualiter faciētibus: ⁊ si contulerint bonum est: ⁊ si non contulerint tunc bonum est q̄ ponat̄ ventosa magna in medio stomaci absq; scarificatione.

¶ Scōo fiat ei suppositoriū sī nō fuerīt fluxꝰ ꝓplicatꝰ cū melle aut cū cādela de pinguedie īuoluta cū modico puluere collogn. aut supponat̄ radix blete: spica alei īuoluta cū modico puluere scamonee: ⁊ si non fuerint sedata acci

dentia infundantur subito pedes in aquam frigidam

¶ Post ℔ aūt iungat stōus hoc vnguēto. ℞. olei de mastice: olei de mirto. añ. ʒ.ʃ. olei de citonys. ʒ.i. ambre: muſci. añ. gra. i. laudani puriſſimi gallie: muſ. ligni aloes. ana. ʒ.i. reſine electe. ʒ.i. roſ. coriādri ꝑparati ſpody: ciperi: ſgnanti añ. ʒ.ʃ. gari. mēte. añ. ℈.y. cere q̄ſtū ſufficit. fiat vnguētum bene glutinoſuʒ ⁊ appliceť ſtō pluries in die.

¶ Et ſi forti⁹ deſideraret fiat cerotū tale. ℞. reſine. ʒ. vi. picis nauallis. ʒ.ʃ. laudani: gallie muſ. ana. ʒ.y. colofonie. ʒ.i.ʃ. acatie: ipogſtidos: thuris: ſandarace. añ. ʒ.i. cere q̄ſtū ſufficit. fiat cerotū ſtomacale ⁊ eſt elegans medicina.

¶ Sexto iterū ſi nō quieta fuerint accidētia accipiat. ʒ.i. ſyru. de berberis: aut de ribes: aut de granatis: aut oxiçacarc: aut ſyrupi de mētha: aut miue citonioꝝ: aut ſyru. de ſucco fructuū: cū aqua decoctionis coriandri ꝑparati: aut granoꝝ mirti: aut maſticis: aut granoꝝ ribes: aut cuʒ berberis: ⁊ ſimilibus. Cuius aque portio ſit dupla aut tripla ad ſyrupos ꝑdictos de ꝙbus omni mane ⁊ pluries in die accipe pōt. Et comedat cibaria facilis digōnis vt pullos carnes vituloꝝ caſtratorum iuuenum ēdoruʒ columborum: omnes conditus cum aceto: ⁊ melius cū ſucco aranciorum: aut agreſta vel vino granatorum.

¶ Cōfectiones vo in caſu iſto ꝟueniētes ſunt coriādrū ꝓparatū auellane aſſate: citonia ꝑdita: pira cōdita: mirabolani: kebul. cōditi. Dec ſūt ꝙbus ſtomaco ꝓuideri poteſt.

Pro regimine vo ꝛ accītis. ſ. fluxus vētris cōferūt oia ꝑdicta ſtōacalia. Itē ꝑfert hoc cliſtere. ℞. granoꝝ mirti: cupularū glādiū: acatie: ipogſtidos: thuris: ciperi: ſandarace: balauſtie ana. M.i. coquanť oia in lib. viy. aq̄ vſq; ad ꝓſumptionē medietatis: ⁊ exprimanť fortiter: ⁊ de hac colatura. ℞. lib. i. miue citonioꝝ: ſyru. de mirto. añ. ʒ.ʃ. electuary de thure. ʒ.i. olei citoniorum: olei de mirto. ana. ʒ.i.ʃ. diſſoluantur omnia ſimul: ⁊ fiat cliſtere.

¶ Pro iſto ēt ꝑfert iungere vētrē iferiorē cū ℔ vnguēto. ℞. olei roſ. olei de mirto. añ. ʒ.i. trociſ. de ſpodio: de bolo ar. de balauſtys. añ. ʒ.y. cere. q.ſu. fiat vnguētū molle qō bulliat in. ʒ.iy. ſucci plantaginis vſq; ad ꝓſumptōʒ ſucci.

¶ Pro iſta ītentiōe ꝑfert ſepe apponere ventri vētoſam magnam iter vmblicuʒ ⁊ pectinem ſine ſcarificatione.

¶ Suffumigiū bonū ad fluxū vētris. ℞. corticū: granatorū balauſtiaꝝ: colofonie. añ. ʒ.i. thuris: ſtoracis: calamite: gallie muſ. acatie: granoꝝ mirti: coriādri ꝑparati: ipoquiſtidos. añ. ʒ.ʃ. boli ar. ſan. dra. añ. ʒ.i.ʃ. fiat puluis ſubtilis ex quo ꝓiecto ſup carbōes ignitos ſuffumigetur ficteri ⁊ partes iferiores. Confert etiā ad hoc ℔ potus. ℞. electuary de thure. ʒ.iy. miue citonioꝝ. ʒ.ʃ. aq̄ decoctiōis coriandri ꝑparati. ʒ.y. ⁊ detur in potu in auroza tepidum.

Sedatur aūt doloꝛ capitis accipiēdo de ſyru. predictis quietantibus agitationem materieꝝ Item cum diuerſionibus antepoſitis.

¶ Et iterum potus bonus ad illud. ℞. ſyru. de papauere. ʒ.i. oxiçaccare. ʒ.iy. aque decoc. coriandri preparati. ʒ.y. detur in potu poſt coenam per duas horas.

¶ Linimētū bonū ad doloꝛē capitis. ℞. olei de nenufare: olei roſ. añ. ʒ.i.ʃ. ſe. lactuce: papaueris albi. añ. ʒ.i.ʃ. aniſi: feniculi. añ. ℈.i. roſ. ſicc. mentte. ana. ʒ.i.ʃ. thuris: acatie: ipoquiſtidos. ana. ℈.i. cere q̄ſtum ſufficit. fiat vnguentū molle: qō bulliat in. ʒ.y. emulſiōis papaueris: vſq; ad cōſumptionem eius: ⁊ eſt medicina conueniens.

Curatur ⁊ q̄rtū accidēs. ſ. ſitis cū ſyru. ſupius poſito in ſedando fluxū ⁊ agitationē ſtomaci.

¶ Appropriatus potus bonus ad illud ē. ℞. ſy. de nenufare. ʒ.ʃ. ſy. acetoſitatis citri. ʒ.i. aq̄ decoc. maluarū: aut ſublimatōis eaꝝ vl aq̄ ordei duplū: ⁊ bibat de ℔ ſepe i potu.

¶ Melioꝛ aūt ē ℔. ℞. ſyru. de limonib⁹. ʒ.y. aq̄ fontis cuʒ eſt ualida ſitis tantundem. Communioꝛ autem ⁊ melioꝛ eſt iulep violarū: aut roſarū ſimul aut diuiſiʒ accipiendo ʒ.y. cum equali pondere aque ordei.

¶ Ad hāc ītentionē valʒ retinere in oꝛe ſacculos ꝙuos rotundos. fiat ex predictis mucillago: cui addanť pulueres iſti. ℞. ſeminū lactuce: papaueris al. ſucci ligri. ſe. ſcariole ⁊ acetoſe. añ. ʒ.ʃ. ꝛficiant ſil ⁊ ipleāť ex eis ſacculi q ſp teneanť i iulep ro. ⁊ vn⁹ coꝝ i os teneať ꝓmutādo ipʒ ſepe.

Curatur aūt aliud accīs. ſ. iſtantia vigiliarū ꝓmo cū ſyru. iam predicto de papauere. Item cū linimento ſuper fronte ſupraſcripto.

¶ Itē cuʒ potu iſto accepto in ſero per duas horas poſt cibū. ℞. ſyru. violaꝝ: ſyru. de nenufare: ſy. de papauere. añ. ʒ.ʃ. aq̄. decoc. papaueris al. ʒ.iy. ⁊ accipiatur ⁊c.

¶ Cōfert ad illud abluere pedes in ſero cū hac decoc. ℞. floꝝ nenufaris: violaꝝ: lactucaꝝ: ſolatri: folioꝝ vitis ⁊ ſalicis: floꝝ camomill. ana. M.i. coquantur oia in aqua ex qua mediocriter calida abluātur pedes vſq; ad coxas et manus ⁊ brachia per horam ante cenam.

¶ Confert etiam ad hanc intentionē odorare ſepe poma mandragore ⁊ flores violaꝝ: aqua nenufaris: extremoꝝ vitis ⁊ folioꝝ ſalicis: ⁊ ſimilia frigida ⁊ humida.

Pro curatione ſexti accītis. ſ. debilitatis virtutis cōferunt brodia pulloꝝ cōuenientis decoc. cū aq̄ bugloſ. ⁊ modico vini aro. dulcis ⁊ ſuauis ſepe bibita. Itē aq̄ ſublimatiōis caponū vel gallinarū. Itē elary regis ex quo in mane ante cibū aſſumat coclear vnū ⁊ in die pluries. Itē optia eſt ꝓfectio de iacinto deſcriptiōe Aui. ſ. can. ſūma ꝑma. Itē ꝓfectio dia margaritō deſcriptōe Nicolai in Antidotario. Et he oēs ꝓferūt maxime qñ debilitas ꝓuenit cū ſignis friditatis.

¶ Qñ vo debilitas ꝓplicať calitati cōferunt ꝑmo cōditū de roſis: de floribus bugloſ. aut boraginis: aut de violis quā ſepe in potu accipiat cū aqua ſublimatiōis pulli: aut aqua bugloſ. aut aqua recenti ⁊ modico vini maluatici vel alterius dulcis aromatici ⁊ ſuauis.

¶ Cōfert ēt ad ītētionē iſtā ſepe odorare pomū ℔. ℞. violarū: roſ. floꝝ nenufaris: ſandal. al. boli ar. añ. ʒ.i. cāphoꝛ. ℈.i. ſe. baſilicōis g̃. keſmes gaꝝ. ſe. acetoſ. coriādri ꝑparati. añ. ʒ.ʃ. macis. ʒ.i.ʃ. pulueriçenť oia cū aq̄ ro. muſcata: ⁊ ʒ.ʃ. lau. puriſſimi fiāt poma q̄ ſepe odorata potēter viuificāt ỽtutē vitalē ⁊ aīalē ⁊ i cūonib⁹ ⁊ i accītibus alys.

¶ Sil ēt ad hāc ītētionē accipe pulueris deſcrip. ꝑdicte. ʒ.y. aq̄ bugloſ. aq̄ ro. añ. ʒ.i.ʃ. muſci: ābre. añ. gra. i. cāphore. gra. iy. accti: vini maluatici. añ. ʒ.i. piſtenť oia i mortario ⁊ ex eo ſepe madefiat ſto⁹ facies ⁊ nares ⁊ vole man⁹ ⁊ plſius brachioꝝ cauille ⁊ plāte pedū. ⁊ ē vtile valde ⁊c.

Penultimū vo accīs qō ē ablatio appetit⁹ ⁊ abhoīatio ciboꝝ oīuʒ ſi bñ ꝓſidere tur facile rēoueri ꝑt cū his q̄ ſedāt ꝓturbatōeʒ ⁊ vōitū ſr his fcīs cū ſuccis arāciaꝝ: vīo citonioꝝ: ⁊ aq̄ ro. muſcata. vīo maluatico: ⁊ modico aceti: bon⁹. n. odō excitat appetitiuā ſtōi ⁊ ꝑpe cū fuerit in nutritiuis. iꝫ tertꝫ colligēdū.

¶ Linimētū bonū ad illud ē ℔. ℞. mice panis aſſate ⁊ infuſe ꝙtuoꝛ horas i vīo citonioꝝ: ⁊ aceto. ana. ʒ.y. poſtea terať in mortario vltima ꝓtritione: ⁊ cum iſtis. ℞. reſine diſſolute cū vīo maluatico. ʒ.i. ſumac: granoꝝ mirti: ameos: coriādri ꝑpati. añ. ʒ.i.ʃ. macl. gariof. añ. ʒ.ʃ. icorporenť ſil i mortario vſq; ad bonā glutinoſitatē ⁊ ſtō ſupponať.

Pro cura vltimi accītis. ſ. macrefactiōis ⁊ reſolutōis obſeruētur omnia q̄ dicta ſunt in regimīe ſexti accītis. ſ. debilitatis oīum virtutū.

¶ Cōpoſita vo duo nūc elegātia ſcribēda ſūt. ꝑ⁹ ē ℔. ℞. albumīa ouoꝝ recētiū nūero. x. çuccari al. lib. i. aq̄ bugloſ. ʒ.iy. ꝙſſenť ſil oia i caceola diligēter. deīde ſup cinerib⁹ calis abſq; flāma cū ſpatula agitādo coagulētur ⁊ in fine ſupaſpergatur modicum vini citonioꝝ.

¶ Aliud compoſitum ad hoc. ℞. pulpe pulli pinguis ⁊ iu-

uenis bene cocti lib.5.specierū elary regis.3.i.5.trocis.de violis.3.5.amili.3.5.zuccari al.3.i.granozum pinearū infu sozum in aqua calida per tres hozas.ʒ.iiy.incozpozentur simul ⁊ fiat electuariū. De quo omni fere tēpoze accipe, re pōt coclear vnū bibēdo post illud vinū album dulce ⁊ suaue cōmixtuz equali q̄ztitate aque fontis electi ⁊c.

Consilium. III. De preseruatione cozpozuz de, bilium in aere subtili.

QVoniam aer ciuitatis flozētie multa sui subtili, tate facile penetrando in cozpoza alterat ea si fuerit in dieb⁹ frigiditatis vel calo, ris occurrens cozpozib⁹ facile alterabili, bus:aut ratione raritatis eozuz:aut rōne debilitatis totius cozpozis q̄ disponit coz poza ad valde facile alterari vel ratione debilitatis qua, rundaz determinataz partiuz cozpozis.Et quia vir egre gius dominus Baptista aliquamine valde parat⁹ est ledi ſm totum cozpus ꝓpter debilitatem que est in eozetiam ꝓpter texture raritatem. Et tertio iterum ꝓpterea quia caput eius ⁊ pect⁹ frequēter labozat lapsu frigido ex ma, teria superiozi ad ip̄m pectus catarrizante. Etiaz stoma, cus eius naturaliter est debilis. Ideo opz eidē aliqō p̄ser uatiuū regimen ſm rationem preparari.

Videtur itaqz mihi q⁹ vir iste vtaſ q̄tuoz ifra, scriptis remedys:quozum vsus sit a principio mensis marty per totum mensem septem bzis:deinde alys quinqz remedys vtatur a principio mē sis octobzis per totum mensem febzuary.

¶ Primū itaqz remedium quo vti potest scōm p̄muz oz, dinez iam dictuz est hoc.℞.aloes infusi in succo endiuie per quinqz dies.ʒ.i.masticis thuris cozallozum amboruz cubebarum ana.ℑ.5.exiccet aloes cum succo illo in sole vel sub tegula.Deinde superaddaſ pulueres p̄dicti cuz .ʒ.i.reubarbari electi:⁊ fiant pillule ex omni.ʒ.vi. de qui, bus in septimana ter parum ante cenam accipe pōt vnā. Et si caput eius notabiliter graue percipiſ accipiat aliaz per duas hozas post cenā.vt dictum est multotiens.

¶ Secunduz vero remediū est confectio ista de qua sepe accipiat saltem in septimana quater parū ante cenaz:vel ante prandiū rotulam vnā ponderis.ʒ.iy.(¶ Cui⁹ descri, ptio est hec.℞.specieruz electuary de ligno aloes specie, rum diambze.ana.ℑ.y. liquiritie anisi violarum.añ.ℑ. i.zuccari albi libraz.5.fiat confectio cuz aqua mentbe in rotulis iam dictis.

¶ Tertium vero remediū p̄ncipale est bic puluis de quo saltez in septimana bis hoza dozmitionis superaspergat cōmissure sagittali capitis quātitatē granoz ozdei gnqz. ℞.ligni aloes.ʒ.i.gariofiloruz.ʒ.5.sandarace rosaruz.añ. ℑ.y.violarum.ℑ.i.fiat puluis subtilis.

¶ Quartum vero instrumentum est istud compositum de quo aliquando accipiat tribus vel quatuoz diebus cō tinuis. Cuius descriptio est hec.℞. aque mētbe aque ab, sinthy aque cicozee.ana.ʒ.i.5.misce.

Primum vero remediozum quibus vti oz a men se octobzis vsqz per totū mensez febzua ry sunt pillule iste de quibus accipere pōt sicut de predi, ctis dictum est.℞.specieruz rere absq; aloe.ʒ.i. aloes in, fusi in succo vel i aquā maiorane per.viy.dies.ʒ.y.5.salis indi.gra.vi. reubarbari electi.ʒ.i.5. reformentur pillule cum sirupo de sticados ex omni.ʒ.vy.

¶ Secundum vero remediū p̄ncipale est vt descrip: ioni pulueris capitalis supza positi addaſ folia ameos amo, mi.ana.gra.v.ambze gra.y.⁊ fiat puluis cuius vsus sit vt de predicto dictum est.

¶ Tertium vero speciale remediū est electuariū hoc.de quo accipiat omni tēpoze dicto saltez tribus vicib⁹ in se, ptimana in auroza ⁊ tardetur post ipsuz cibus hozis qnqz aut saltem quatuoz.℞.specieruz pliriſarcoticon.ʒ.iy. spe cierum diatrionpipereon.ʒ.y. capillozum veneris liqui, ritie violarum lambzusce foliozum nenufaris.añ.ʒ.i. se, minis endiuie acetose scariole ana.ʒ.y.ſy.conseruationis zinziberis lib.i.penidiaruz.ʒ.i.5.fiat electuarium.

¶ Quartuz vero speciale remediū est puluis iste qui liga, tus in sindone frequēter odozetur.℞.ligni aloes.ʒ.y.ga, lie muscate.ʒ.i.stozacis calamite been albi ⁊ rubei zedoa rie cubebarum.ana.ℑ.y.cozallozum rubeozum sandalo rum alboruz coziandri preparati rosarū lambzusce.añ. ʒ.i.5.seminis basiliconis macis.añ.ʒ.iy.fiat puluis vel ex eo cum electo laudano fiat pomum.

¶ Quintuz vero speciale remedium quo vti debet est vt sepe in diebus hyemis faciat gargarisma ex hac mixtiōe bis vel ter in septimana per vnaz hozā ante cenam.Cui⁹ descriptio est hec.℞.aque sublimationis maiozane.ʒ.iy. ſy.de calamento.ʒ.i.oximellis squillitici.ʒ.5. misce totuz ⁊ calidum in os gargarizādo teneatur:⁊ sufficit quātitas ista pro duobus aut tribus diebus.

¶ De regimine autem per cibos ⁊ potus obseruando per applicationem sex rerum non naturalium teneat ozdinē quem alias sermone meo declaraui sibi et in scripturam redegi.Ad laudem dei Amen.

¶ Bartholomei montagnane medici p̄clarissimi de egri, tudinibus cerebri consilia sequuntur.

Consilium. I. De soda a colera vitellina partim per essentiaz in capite partim per colligantiaz stomaci chistis fellis ⁊ epatis.

VIr humanissimus et exi, mi⁹ le, guz doctoz dñs Antonius Bertoldus di, lectissim⁹ gener meus molestaſ dispōne q̄ apō arabes soda: apud grecos iā cepha, lea dicit.⁊ est doloz capitis caput totū cō, prebēdēs satis intensius tēpoze quo perio dicat. nam est affligens ipsum non semper: sed quodam determinato tempoze vt iferius apparebit:quare perio, dicus.i.reuersiuus dicitur talis doloz. ¶ Est autem ta, lis doloz partim per essentiaz appropriatus capiti:partiz vero per colligantiam a stomaco dependens.

¶ Et primum quidem declaratur propter fixionem dolo ris:licet non multum intensi a quo non euacuatur in ma gna parte sue vite ⁊ occupationum eius.

¶ Scōm vero declaratur co q⁹ iste doloz reuoluit de in, tenso ad remissium ſm varietatem dispōnis stomaci. Et mirabile qdem dictu nouū genus accidētis est hoc. Naz cuz vir iste ieiunat sicut sepissime sua deuotione cōsueuit illa die parum aut nihil molestaſ a doloze. sed die sequē, ti cū cibaſ siue parū aut multū vel mediocriter quoqz ci bo accepto quacūqz qualitate participet dolozem tante intensionis incurrit q⁹ ipsum vix tolerare potest.

¶ Et ad soluendū ꝑ problema quare iste doloz ītēdit die seqnte ieiuniū ⁊ nō cadē die oz parūper physice ꝓtēplari.

¶ Supponaſ igit ꝑmo.qz iste vir a gnatiōe sanguine⁹ est.

¶ Supponendū scōo.q⁹ maxime epar ei⁹ sanguineuz est.

¶ Premittēdū tertio.q⁹ sāguis h⁹ viri notabiliter grossus ē. qō ex multis declarari pōt.ꝑmo qz cōpressis venis ei⁹ tu, mescētibus sanguis ei⁹ pigra cursibilitate mouet in eis.

¶ Scōo pbaſ.qz ppter amplā humiditatē stomaci mul ta flegmata mucillaginosa ꝑ viā indigestiōis gnanſ. hūi, ditas cuiz mēbri maioz q̄ debet reddit ⁊c.¶ Adhuc idē ꝓbatur tertio.quia sāguis ei⁹ īgrossaſ a flegmate defluē, te a cerebzo eius. ¶ Et quarto iterum.quia ꝓpter nota, bilem caliditatem epatis magna pars ynctuositatis et

dereitatis ⁊ calide partis sanguinis resoluitur. ergo reliquum remanet spissius. ¶ Et quinto iterum ꝓbatur. qꝫ ꝓpter caliditatem renum ⁊ amplitudinem viaruꝫ vrinaliuꝫ magna pars aquositatis educitur per vias vrine. ergo reliqua massa sanguinis remanet spissa.

¶ Premittendū ergo qꝫ in epate hꝫ viri vel in chisti fellis eius colera q̄ reperit etiā notabilr grossa est: qō facile ꝓbari pōt per sex rationes quibus ꝓbata est grossitudo in sanguine: ⁊ maxime per tertiaꝫ rationem. ſ. per cōmixtionem grossi flegmatis cum ipsa colera. Ad talem enim cōmixtionem generat colera nota ⁊ famosa vitellina dicta que ⁊ sine dubio grossior est q̄ꝫ rubea ⁊ citrina colera.

¶ Premittēdū vltimo qꝫ oē epar in quo vitellina colera multiplicat valde paratū est ad oppilatiōes ⁊ frequētes.

¶ Istis ꝑmissis soluat ꝓblema ꝑmū dicendo qꝫ tempore ieiuny sāguis ⁊ colerica materia facile īgrossat. ſ. que est inuenta in epate magis q̄ꝫ quādo homo nō ieiunat: ſz ad talez īgrossationē sequit oppilatio in cōcauo ⁊ gibbo epatis. ġ. ꝓhibitio transitus cōsuete quātitatis colere ꝑ vias vrine ⁊ per vias ventris. ġ. colera ista retenta retrocedit ⁊ multiplicat per canale a chisti fellis ad ꝓfundū stomaci. ⁊ per clausionē gibbose partis epatis īferioris materia colerica multiplicat in vena chili ascēdēte. ergo poterit ad caput cū maiori quātitate ⁊ potestate sua ascendere. ꝓbatur cōsequentia hec. qꝫ materia multiplicata in stomaco ad ipm delata facile pōt euaporando dolores efficere ⁊ intensos in capite. ⁊ multiplicata per cōcauuꝫ chilis ascendentis corporaliter poterit fluere ad caput ꝑ venas a chili ascendente ramificatas ⁊ caput interiꝰ īgrediēntes. Prime autem rōnis maior sustentat ex suppositione quarta cum suis ꝓbatiōibꝰ. minor vero ꝓbat ex suppositione gnta. ergo ſequitur veritas cōsequētie. ſ. qꝫ ꝓpter talez oppilationē dolor capitis ītenditur in hoc viro.

¶ Cōtra. qꝫ data illa responsiōe sequit qꝫ in die ieiuny nō minus debz dolere caput q̄ꝫ in die sequēti. ꝓbat cōsequētia. qꝫ in die ieiuny nō minor pōt accidere oppilatio q̄ꝫ in die sequēte ieiunū: sed ad talez oppilationē sequebatur euaporatio vel delatio colere ad caput. vt cōcessuꝫ est. ġ ēt in die ieiuny hꝫ vir dz magnifice dolere caput. ⁊ns aūt repugnat expiētie. huic viro nūq̄ māifeste dolet caput ī die ieiuny. ⁊ ī die seq̄nte ipz fortissimo dolore molestat.

¶ Ad hoc motiuū respondendū est negādo illā cōsequentiam. ¶ Primo qdem ad cōsequentiaz dicendum est qꝫ dato qꝫ in die ieiuny intendat caliditas in stomaco et in epate: ⁊ etiam multuꝫ resoluat de aqueo aereo ⁊ vnctuoso sanguis ⁊ colere. ⁊ adhuc dato qꝫ sanguis ⁊ colera īgrossentur magis q̄ꝫ tempore cibationis. nō valet tñ cōsequētia. caliditas resolutiua est intensior. materia attracta inuenta est notabilis grossitudinis ⁊ quātitatis. ergo ab eis maior fiet oppilatio. ¶ Illa ꝯsequentia fallit: nō enim fit oppilatio mēbrorū ꝓcipue a materia vt multa et grossa: ⁊ adhuc in vys posita: sed oppilatio ꝓncipaliter fit ꝓpter impotentiam virtutis materiaz a vys expurgare nō potentis: cum enim fortior sit virtus tempore ieiuny ad prohibendum oppilationes. qꝫ non est aggrauata simul a cibo ⁊ materia humorali. sequitur qꝫ ipsa prohibebit oppilationes. die autez ſequente ieiuniuꝫ iam a duplici causa grauatur virtus. videlicet a materia in stomaco inuenta attracta ⁊ ingrossata. ⁊a cibo qui de nouo acceptus est. ġ ipsa virtus tunc minorem habebit proportionem ad resistendum fiendis ⁊ inceptis oppilationibꝰ q̄ꝫ quando nō erat aggrauata cibo vt in tempore ieiuny.

¶ Et ex fundamento consideranti apparet pulchre solutio ad problema secundum. ſ. quare hic vir magis dolet caput in die sequente ieiunium q̄ꝫ in eadem.

¶ Appet secundo ꝓncipaliter qꝫ sequela illa nihil poterit concludere. nam talis sequela nō ꝓbat hunc dolorez capitis supuenire nisi in ⁊tute ⁊ñtie: sed destructa cōsequētia destruit ⁊ sequela: qñ ad destructionē ⁊ñtis sequitur destructio antecedētis: vt in ſmōibꝰ logicis apparet pōt.

¶ Et ex hoc fundamēto iterum sequitur tertio qꝫ hic vir nunquā fere a leui dolore euacuatur. probatur cōclusio. quia tota habitudo eius ⁊ epar notabiliter sūt calida. ex prima ⁊ secunda suppositionibus. ⁊ in eo inuenitur colera multa euaporatiua ex suppositione quarta. ⁊ in eo inuenitur presentia oppilationum aliquarum in concauo aut in gibbo epatis ex suppositione qnta. ergo sequitur qꝫ colera potest euapozādo ad caput illum dolorē efficere.

¶ Et ex dato fundamento iterum sequitur quarto qꝫ dolor in alys temporibus diuersis a die sequente ieiunium est paruus ⁊ lenis. ꝓbatur correlariū. quia dato qꝫ in his temporibus adhuc multa colera feratur et euaporet ad caput: tamen non potest in eo grandem efficere dolorez. ꝓpterea quia virtus non granata cibo fortior est ad resistendum impressioni materierum ⁊ rectificationi earuꝫ. fortis enim virtus omnia contemnit ⁊ sustinet. imbecillis ⁊ debilis ab omnibus contristatur. vndecimo terapētice. etiam forti virtuti nihil resistere potest in expellendis nociuis. 7ª affozismorum. commento. ℔℔.

¶ Adhuc ex prefato fundamento sequitur quintum correlariuꝫ. qꝫ talis egritudo in hoc viro est partim per essentiam dispositio capitis. partim per colligantiam stomaci chisti fellis et epatis.

¶ Et sequitur penultimo inuentio cause materialis huiꝰ egritudinis. est enim ipsa colera vitellina. vt patuit supra tertia ⁊ quarta suppositionibus.

¶ Et sequitur vltimo qꝫ hec dispositio in hoc viro non leuiter est verenda. est enim egritudo duorum membrorū principalium. ſ. cerebri ⁊ epatis ⁊ duorum notabiliū mēbroruꝫ: quorum vnum seruit toti seruitute preparatoria ⁊ latoria vt stomacus: qui. ſ. transmutat cibum in chiluꝫ: ⁊ defert ipm ad epar per meseraicas venas. Et est dispositio alterius membri seruientis epati ⁊ toti virtuti latoria inquātū trahit coleraz ab epate purificando sanguinem ab ea. ⁊ defert partē eius ad intestina in vigorando solutionē ⁊ ad fundū stomaci vigorādo digestiuam.

¶ Ex quibus tandem vltimate concludit qꝫ opz hūc virū solertez esse ⁊ assiduū in sui curatiōe ⁊ felicitabit opꝰ ei?. Igit regimen huius viri in duo capitula partiēdū est.

¶ Capitulum de regimine per dietam.

PRimum quidem caplm sex cōtinebit particulas ſm numerum sex rerum nō naturaliuꝫ que conuenienter administrari opz. Et ꝑma particula erit de regimine per cōuenientē applicationem aeris: ⁊ sic de alys.

¶ Quantum autem ad primam particulam premittēduꝫ est qꝫ oportet eligi aerem ciuitatis loci vel camere inclinatum ad infrigidationem ⁊ humectationem gratia conseruandi naturalem dispositionem que calida est notabiliter: vt supra probatum est. etiam quia remissa caliditas remittit intensam caliditatem. igitur ⁊c.

¶ Regimen. vi. rerum non naturaliuꝫ queratur in illo cō filio quod incipit. Ne mens mea.

¶ Capitulum de regimine per medicinalia.

PRo regimie vero cephalee huius viri. i. 4. mbi occurrit istra obseruari debere necessaria.

¶ Et primū quidem est vt si contingeret propter varietatez occupationum secularium hūc virum esse remotum a presentia medicorum saltē per duos ānos statiz in fine mensis februarij: autī ꝑn?. marty faciat sibi fieri purgationē vlez ꝑ hūc modū.

¶ Prio qdē distāter a ꝑassūpta cena ꝑ nouē horas i au-

roza accipiat istas pillulas. ℞. pillularum aurearum ℥ cochiarum añ. ℈.y. reformentī pillule cum succo rosar. ℥ dormiat post eas ꝛc. ¶ Die vero immediate sequēti per horaz vnaz ℥ mediā post ortuz solis flebotometur sibi basilica sub cubito dextri brachy inuenta per quā educantur sāguinis. ʒ.v. ¶ Tertia vero die immediate sequēte hora pillularum p̄cedentiū accipiat hunc potū. ℞. aquarū cicoree: scariole ℥ cupatorum. añ. ʒ.i. misce ℥ calide accipiantur continuando eas per sex vel septē dies vsquequo in fundo vrinalis apparebit ypostasis alba cōiuncta eglis diafana. et figure piramidalis. Aliter nō dimittat̄ potꝰ nisi apparente aq̄ cū maiori pte ꝓditionū p̄dictarū. ¶ Cū ergo ita fuerit tūc itez purget cū istis pillulis. ℞. pillulaz cochiarū ʒ.i. pillularū aurearū. ℈.i. formentī pillule. vy. cuz succo rosarū ℥ accipiantur vt predicte obseruatis ꝛc.

¶ Scōm vero p̄ncipale remediū ab hoc viro obseruādū est hoc. ℞. aloes abluti. ʒ.ʃ. pulpe colloqntide. ʒ.ʃ. bdelly mollis ℥ subalbidi. ℈.i. formentī pillule cum succo rosaz de quibus omni tertia die accipiat̄ vna tēpore quo assumit digestiuū p̄dictū. p̄ter q̄ nō accipiat ipsam die immediate sequēte purgationē vltimo factā. ¶ Et nota q̄ istis pillulis et vti poterit per totā vitaz suā accipiēdo de eis vnaz vel duas immediate ante cenā ꝑm maiorē ℥ minorē vētris stipticitatez. Et si cōtingeret ventrē ei⁹ nō esse multū stipticū ℥ maiorez in capite percipi grauitatē: tunc accipiat de istis pillulis vnā vel duas post cenā per horā cū dimidia ℥ spero q̄ multū felicitabit̄ cura per eas.

¶ Tertiuz instrm̄ p̄ncipale quō est necessariū est q̄ iste vir iterū in mense septēbris aut in p̄ncipio octobris purget̄ per hūc modū. ¶ Primo nāq; vno mane i auroza in hora purgatiōis veris accipiat hoc. ℞. cassie nuper de cāna ꝑparate cū aqua cicoree. ʒ.vy. reubarbari electi. ℈.y. spice nardi. gra.v. salis gēme. gra.i. misce ℥ totū accipiat̄ cuz medio ciato aq̄ decoctiōis calide seminū quidecim melonum cōtritorū. ¶ Die vero immediate sequēti hora passignata accipiat hūc potū. ℞. sirupi rosarum sirupi de endiuia. añ. ʒ.vi. aque absinthy ℥ cicoree. ana. ʒ.i.ʃ. ℥ ipm accipiat hora p̄dicta calidū toties q̄ in vrina videat̄ ypostasis circūstantys supradictis mēsurata. ¶ Tūc ergo die immediate sequēti purget̄ cū hoc. ℞. pillularū aurearū. ʒ.i. pillularū cochiarū. ℈.i. formentī pillule. vy. vel. viy. cū succo rosar. ℥ accipiat̄ hora ℥ cōditionibꝰ obseruādis q̄ supra dicta sunt ꝛc. ¶ Et attende q̄ in purgatiōe autūnali nō feci mentionē de flebotomia: aut q̄ fortassis vernalis flebotomia excusauit ab ista: aut q̄ estiuo tēpore non ita multiplicat̄ sanguis: sed māe acute farmaco educēde cōuenientꝰ sunt p̄scripto. aut q̄ autūnus inimicat̄ sāguini ꝑm cōtrarietatez ꝓnis eius: si tū in hoc tēpore pciperent̄ signa repletiōis ℥ exuberātie sanguinis circa superiores ptes: tūc laudarez: q̄ ita in autūno post minorationū passignatū die immediate sequēti applicaret̄ flebotomia cephalice in pte superiori cubiti iuēte: aut iter pollicē ℥ indicē: per quā educerent̄ sanguis. ʒ.iiy. ad plus. Ampliorem enim sanguis quantitas educi pōt a basilica ℥ nigra venis q̄ a cephalica vt notū est intelligenti causas. ¶ Et nota q̄ in istis purgatiōibꝰ veris ℥ autūni sustentat p̄ncipiū eradicatiōis suaz egritudinū ℥ p̄seruatiōis corpis a nocumentis epatis ℥ stōi. ℥ adhuc cōseruatiōis sanitatis bꝰ viri.

¶ Quartum p̄ncipale instrm̄ est vt iter assignatas purgationes hic vir vtat̄ hoc electuario accipiendo de eo oī septimana ter vel saltē bis quātitatē ℈.ʃ. deglutiēdo ipsuz mane ante prādiū per horas. 4. ¶ Cuiꝰ descriptio ē hec. ℞. seminū quatuor cōiuz frigidorū. añ. ʒ.y. seminū endiuie acetose scariole. añ. ʒ.i. adianti politrici cetrac capillorum ve. bedeguar. añ. ℈.y. spody rasure eboris. añ. ℈.iiy. ros. sandalorum ambarum corallorū ambarū. añ. ʒ.ʃ. croci ℈.i. cinamomi electi ligritie. añ. ℈.v. macis. ℈.iiy. physticorū mundatorum. ʒ.y. zuccari secūde coctiōis. ʒ.iiy. oximellis cōpositi. ʒ.iy. infundant̄ per diez naturalē physticis in aquaz scariole: deīde coquant̄ zuccarum simul ℥ oximel in qbus incorporent̄ phystici vltimata cōtritiōe contriti: ℥ tandem vehemēti cōtritione ℥ longa addātur alie species. ℥ fiat electuariū reseruandū in vase vitreato stricti orificy. hoc enim medicamē magnū iuuamētū facit in vigorando digestiuā stomaci ℥ epatis: ℥ aperit oppilationes eorum diuertendo motuz colere ad superiora ℥ precipitando ipsam cum flegmatibꝰ per vias vrine ℥ vētris: ℥ tu considera ex virtute componentium.

¶ Quintum p̄ncipale instrm̄ est hoc. ℞. cōserue citonioz zuccarine. ʒ.y. spody ℥ corallorum ru. in athomales resolutiones reductorū. ana. ℈.y. iacinti smaragdi saphiri. ana. ℈.ʃ. seminis acetose pulueris sumach. ana. ℈.y. zuccari candi. ʒ.i. dissoluat̄ zuccarum cū sirupo de mētha ℥ vltimate conterēdo incorporet̄ diacitonitē cum alys speciebus. fiant ergo formule in rotulis. ʒ.iy. vel. iiy. de qbꝰ accipiat semper in fine prādy ℥ cene vnaz bibēdo vel abstinendo post ipsam suo libito.

¶ Sextum vero instrumentū p̄ncipale est hoc. ℞. florum nenufarum. ʒ.y. rosarum violarum semis endiuie acetose ℥ portulace. ana. ʒ.i. macis. ʒ.i.ʃ. cāphore. ℈.i. ligni aloes. ℈.y. terant̄ omnia subtilissime per se. deinde ligentur in sindone retorta bene tensa ℥ sepe odoret̄ hic puluis. confortat enim cerebrū ab eo repellendo ipressiones colericas ℥ aliorū calidorū humorum. Et si desideraret rē hāc solidiorem efficere: tūc accipiant̄ resine electe ℥ laudani purissimi. añ. gra.v. ℥ dissoluta inuicē vel per se incorporētur cum aqua ros. muscata ℥ modico aceti cum predictis speciebꝰ: ℥ fiat pomū qō odoretur vt prius.

¶ Septimum p̄ncipale instrumentum est hoc. ℞. aque decoctionis foliorum blete. violarum. mercurialis. ℥ furfuris. ana. simul coctorum ʒ.ʃ. lib.i. zuccari ru. cassie fistule bene dicte ȝere simplicis. añ. ʒ.y. olei violarum. ʒ.iiy. in dieb⁹ calorīs: ℥ olei olivarum. ʒ.iiy. in dieb⁹ frigorīs salis communis. ʒ.ʃ. misce totum simul ℥ fiat ex eo clistere per horam vnam cum dimidia ante cenam. Et nota q̄ huiꝰ clisteris vsus debet fieri post purgationem veris per totum mensem madij omni septimana semel: et post purgationem autumni per totum mensem octobris. iterum omni septimana semel.

¶ Octauum instrumentum est vt post purgationē veris vsq; ad autumnum omni mense bis diebus intermedys assumptioni clisteris per vnaz vel duas horas ante cenā abluat pedes a planta vsq; ad inguina cum aqua calida huius decoctionis. ℞. foliorum salicis vitis violarum ros. camomille ℥ foliorum populi ana. M.i. coquātur in aqua quousq; fiat bene viridis. Post purgationem vero autūni saltem in mense semel predictam faciat ablutionem cum aqua decoctionis foliorū lauri maiorane saluie rosmarini ℥ similium calidorum.

¶ Nonum vero instrumentum est hoc. ℞. macis. ʒ.i.ʃ. sandarace. ℈.y. ligni aloes spody. ana. ℈.i. masticis. ʒ.ʃ. puluerizentur omnia per se. deinde commisceantur ℥ caluaria capitis cum setula diligenter pectinata in sero cuz vadit ad lectum cum hoc puluere ad quantitatem quinque granorum frumenti aspergatur inter capillos saltem in septimana bis cum setula deponendo primum puluerez quando vult ponere secundum.

¶ Decimuz vero instrumentū est hoc q̄ iste vir sepe ante prandium vel cenā saltez bis in septimana comedat vnā radicem petrosellini recentis lōgitudine digiti medy cū dimidio minutissime masticando eam: et hoc saltem per mediam horam ante prandium ℥ cenam.